

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till

ju.L4@regeringskansliet.se

Remiss SOU 2026:28 Tillgång till passageraruppgifter i brottsbekämpningen

Ju2026/01011

Skatteverket lämnar härmed sitt yttrande över betänkandet.

Skatteverket tillstyrker utredningens förslag som innebär att man stärker de brottsbekämpande myndigheternas möjligheter att använda passageraruppgifter för att förebygga, förhindra och upptäcka allvarlig brottslighet.

Utredningens överväganden om myndigheternas behov av tillgång till uppgifterna bör även omfatta Skatteverkets underrättelseverksamhet som därmed ska utses till behörig myndighet enligt 3 § förordningen (2018:1181) om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen.

Därtill kan 3 § kompletteras med följande.

Skatteverket får begära och behandla PNR-information endast inom den brottsbekämpande verksamhet som bedrivs enligt lagen (1997:1024) om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet och endast om begäran avser brott enligt 1 första stycket 1 eller 9 samma lag som utgör annan allvarlig brottslighet enligt 1 kap. 1 § lag (2018:1180) om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen.

Skatteverket har enligt förordning (2017:154) med instruktion för Skatteverket i uppdrag att förebygga och motverka och ekonomisk brottslighet. Inom brottsbekämpningsavdelningen finns en särskild underrättelseverksamhet som arbetar med att identifiera, analysera och kartlägga brottsliga företeelser, aktörer och nätverk. Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet omfattar dels underrättelseverksamhet enligt 6 § lag (1997:1024) om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet, dels brottsutredande verksamhet enligt 2–5 §§ samma lag.

Underrättelseverksamheten styrs av inriktningar och fokusområden. Dessa är inte statiska utan beror på omvärlden. Som exempel på aktuella inriktningar kan nämnas aktörer och nätverk samt penningtvätt.

De utredningar som hanteras av den brottsutredande verksamheten och av underrättelseverksamheten är kopplade till de brott som anges i 1 § lag om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet. När brotten i lagen jämförs med bilaga II punkt 7 och 8 till PNR-direktivet, bör noteras att Skatteverket i sin brottsbekämpande verksamhet hanterar både dessa brottstyper. Som exempel kan nämnas systematiska och gränsöverskridande momsbedrägerier, särskilt upplägg som kan utgöra grovt skattebrott och materiellt omfattas av bilaga II. Därtill kan också nämnas att gränsöverskridande penningtvättsåtgärder kan kopplas till områden som träffar Skatteverkets verksamhet. Som exempel kan nämnas att både oriktiga fakturor och användning av enskilda och juridiska personers skattekonto kan vara en del av penningtvättsåtgärderna och som kan utgöra grovt penningtvättsbrott.

Utredningen framhåller att passageraruppgifter är värdefulla för att identifiera mönster, kartlägga internationella kontaktytor, upptäcka dolda aktörer och analysera kriminella nätverk inom den ekonomiska brottsligheten. Samma omständigheter gör sig således gällande inom Skatteverkets underrättelseverksamhet.

För att identifiera och förstå sådana strukturer som den kriminella ekonomin kännetecknas av krävs ofta samma typ av underrättelseinformation som exempelvis Ekobrottsmyndigheten efterfrågar. Resmönster och passageraruppgifter kan utgöra en viktig komponent i kartläggningen av verkliga företrädare, styrande personer och internationella nätverk. Inte minst gäller detta för den samhällshotande brottslighet inom vilken utnyttjade identiteter är ett centralt brottsverktyg inom aktuella områden.

De underrättelsemässiga nyttorna som utredningen beskriver gör sig gällande med samma styrka för Skatteverkets underrättelseverksamhet.

De integritetshänsyn som motiverar en restriktiv reglering påverkas då antalet åtkomstvågar och behandlingar ökar om även Skatteverkets underrättelseverksamhet omfattas. Underrättelseverksamhet är redan en del av den brottsbekämpande verksamheten och hanterar känsliga personuppgifter inom ramen för sitt lagreglerade uppdrag. Sådan information är exempelvis underrättelseinformation från såväl nationella som internationella källor eller myndighetsgemensam samverkan mot organiserad och systemhotande brottslighet.

Detta remissvar har beslutats av avdelningschefen Dan Axelsson och
föredragits av juristen Claes Engren.

Dan Axelsson

Claes Engren